

Budgetunderlag för åren 2016 - 2018

Innehåll

Innehåll	2
1 Statens skolinspektions förslag	3
2 Statens skolinspektion anslag 1:2	4
2.1 1:2 ap.1 Statens skolinspektion.....	4
3 Investeringar i anläggningstillgångar	7
4 Lokalbehov	8
5 Förslag till finansiering	8

1 Statens skolinspektions förslag

1.1 Särskilda yrkanden

Skolinspektionen lämnar inga särskilda yrkanden i detta underlag. Utsikterna för myndigheten att lösa nuvarande uppdrag är goda - med aktuell instruktion, regleringsbrev och den långsiktiga finansiering som anges i detta underlag.

1.2 Sammanfattning

Skolinspektionen har under de senaste åren haft en kraftig ökning av anmälningar till myndigheten. Den trenden beräknas fortsätta under perioden 2016-2018. Till viss del kan den ökade belastningen hanteras genom en eventuell fortsatt minskning av antalet tillståndsprövningar.

Samtidigt medför ökade krav på tillståndsprövningen på sikt också ökade kostnader per ärende. Skolinspektionen bedömer dock inte att det finns behov av ytterligare medel, givet den nuvarande lagstiftningens krav, utan räknar med att kunna möta den ökade efterfrågan med fortsatta effektiviseringar.

Myndighetens uppdrag inom tillsyn har de senaste åren ökat i omfattning genom att antalet skolenheter ökat. Skolinspektionen har också lagt resurser på den ekonomiska granskningen av fristående huvudmän. Därtill har lagstiftningen förändrats främst avseende vitesförelägganden. Under 2015 inför Skolinspektionen en ny modell för tillsyn. Modellen kommer bland annat att möjliggöra att insatserna i ökad utsträckning koncentreras till de huvudmän och de skolor där behoven är störst. Det nya arbetssättet bedöms inte påverka myndighetens kostnader för tillsynen under perioden 2016-2018.

Ägarprövningsutredningen har nyligen lagt fram sina förslag. Om dessa genomförs så att myndighetens uppdrag förändras inom tillståndsprövning och tillsyn kommer det att påverka anslagsbehovet. Skolinspektionen återkommer i frågan i sitt remissvar på utredningen.

Skolinspektionens kvalitetsgranskningar syftar till att granska kvaliteten i skolan inom vissa avgränsade områden. Kvalitetsgranskningarna har dock under många år minskat i omfattning, till följd av att ökade resurser krävts för att klara ett ökat antal anmälningar och fler akuta tillsynsinsatser. Sammantaget behöver dock granskningarna ha en viss omfattning för att erfarenheterna ska få optimal spridning i hela Skolsverige, vilket bland andra Riksrevisionen påpekat.

I 2015 års regleringsbrev finns förstärkningar vad gäller kvalitetsgranskningar. Denna har ännu inte slutligt tilldelats av regeringen. Med dessa förstärkningar förbättras möjligheterna att genomföra kvalitetsgranskningar och Skolinspektionen bedömer därmed att förutsättningarna för kvalitetsgranskningar är goda under perioden 2016-2018.

Skolinspektionen har effektiviserat administrationen under de gångna åren, Myndigheten har av det skälet inga yrkanden kopplade till den sänkta pris- och löneomräkning eller de särskilda besparingskraven på myndigheten.

Regleringsbrevet för 2015 innebär ett utökat anslag på 26, 9 miljoner kronor Dessa får dock användas först efter beslut från regeringen. Skolinspektionen har anpassat sin budget utifrån denna förutsättning. Samtidigt har myndigheten haft vissa kostnader för att förbereda det så kallade förskoleuppdraget. Sammantaget påverkar detta möjligheten att under 2015 justera ned verksamhetens omfattning och anpassa infrastruktur, till exempel lokaler och IT-kostnader, med god hushållning av statens medel.

1.3 Förslag

Skolinspektionen föreslår att:

- Anslag 1:2 Statens skolinspektion ap. 1 anvisas 413 515 tkr för år 2016
- Anslag 1:2 Statens skolinspektion ap 1. anvisas 419 117 tkr för år 2017
- Anslag 1:2 Statens skolinspektion ap 1. anvisas 412 708 tkr för år 2018
- Anslagskrediterna fastställs till 3 % av anslaget för vart och ett av åren 2016-2018.
- Räntekontokrediterna fastställs till 32 000 tkr för vart och ett av åren 2016-2018.
- Låneramen fastställs till 15 000 tkr för vart och ett av åren 2016-2018

2 Statens skolinspektion anslag 1:2

2.1 1:2 ap.1 Statens skolinspektion

Skolinspektionens anslag kommer att användas till följande verksamheter:

Finansiering av externt initierad verksamhet

Kostnaderna för anmälningssärenden, inklusive BEO, samt för tillståndsprövningen styrs i huvudsak av inkommande ärendeflöden samt hur effektivt myndigheten kan hantera dessa.

Anmälningssärenden

Skolinspektionens tillsyn i form av anmälningssärenden innebär handläggning av anmälningar som kommer in från elever, föräldrar och andra. I vissa fall initieras även sådana ärenden från den regelbundna tillsynen eller på annat sätt från den egna verksamheten.

Sedan 2009 har inflödet av ärenden ökat med i genomsnitt 19 procent per år. Myndighetens totala kostnader har samtidigt bara ökat i genomsnitt 7 procent per år. Kostnaden per ärende har minskat från 20 tusen kronor 2009 till 15,5 tusen kronor för 2014. Jämfört med 2013 ökade kostnaderna marginellt, främst till följd av att färre ärenden efter initial utredning överlämnades till kommunernas klagomålshantering. Skolinspektionen tolkar de utplanande kostnaderna som att det kommer att bli alltmer utmanande att hålla tidigare effektiviseringstakt.

Under 2014 kostade anmälningsärenden 79 miljoner kronor. För planeringsperioden 2016-2018 är Skolinspektionens antagande att kostnaderna stiger med 3 miljoner per år, givet att nuvarande effektiviseringstakt kan vidmakthållas.

Den ökande inströmningen av anmälningar, har sedan 2009, i stor utsträckning gällt Barn- och elevombudet (BEO). 2014 ökade antalet anmälningar som BEO behandlade med 28 procent jämfört med året före. En del av ökningen beror på omfördelningar inom myndigheten men det totala antalet anmälningar avseende kränkningar fortsätter också att öka. Samtidigt minskade kostnaderna till 12,4 miljoner från 14,2 miljoner. Om poster med stor variation mellan åren, som rättegångskostnader, exkluderas är kostnaderna i stort sett oförändrade. Det ökade ärendeflödet har till del hanterats genom minskat förebyggande arbete genom information.

För perioden 2016-2018 beräknas kostnader för BEO öka men ligga inom den i regleringsbrevet angivna anslagsrestriktionen.

Anmälningar till Lärarnas ansvarsnämnd (LAN)

Anmälningar till Lärarnas ansvarsnämnd med yrkande att en legitimerad lärare ska meddelas varning eller att legitimationen ska återkallas är ett område som förväntas öka de kommande åren. Totalt under 2014 inkom till Skolinspektionen 202 anmälningar mot lärare och förskollärare. Det kan jämföras med 2013 då det inkom 145 anmälningar och 2012 då det inkom 20. Denna typ av anmälningar är mer resurskrävande att utreda än andra.

Skolinspektionen bedömer att antalet anmälningar inom detta område kommer fortsätta att öka vart efter kännedomen ökar om möjligheten att anmäla.

Tillståndsprövning

Utvecklingen av antalet ansökningar om olika former av tillståndsprövning är svår att bedöma. Under myndighetens tre första år ökade antalet ansökningar kraftigt men har under de senaste åren mer än halverats jämfört med toppåret 2011. Trenden är fortsatt nedåtgående för 2014. Antalet ansökningar om att starta fristående skola har minskat med 9 procent jämfört med 2013. Antalet ansökningar har fortsatt att falla även under 2015. Däremot har myndigheten fördjupat sin ekonomiska granskning av huvudmän som vill starta verksamhet.

Under 2014 kostade tillståndsprövningen 10,2 miljoner jämfört med 16 miljoner året innan. Kostnaden per ärende har minskat till 19 tusen kronor från 22 tusen kronor 2013.

För planeringsperioden 2016-2018 bedömer Skolinspektionen att kostnaderna per ärende ökar till följd av nya krav på tillståndsprövningen, senast formulerade i ägarprövningsutredningen. Myndigheten återkommer i sitt remissvar på utredningen med bedömning av ekonomiska konsekvenser av lagda förslag.

Finansering av verksamhet Skolinspektionen initierar

Kostnaderna för tillsyn och kvalitetsgranskning kan Skolinspektionen påverka genom att, inom ramen för regeringens uppdrag, styra omfattningen av verksamheten. Exempelvis kan antalet skolor som besöks regleras. För detta område får därför förändringar i finansiering i första hand effekt på verksamhetens resultat men inte ekonomin.

Regelbunden tillsyn

Skolinspektionen har ansvar för tillsyn av 7 200 grund- och gymnasieskoleenheter. Därtill kommer tillsyn av bland annat huvudmännens ansvar för vuxenutbildning och förskola. Innan den nya skollagen trädde i kraft 2010 fanns det cirka 6 000 skolor. Uppdraget har således ökat med 20 procent. Även innehållet i tillsynen har förändrats och utökats under åren, bland annat genom att vitesförelägganden ska användas i större utsträckning. Detta återspeglas i gradvis ökade resurser till området. De totala kostnaderna ökade 2014 till 238 miljoner från 201 miljoner året tidigare.

År 2015 går Skolinspektionen in i en ny tillsynsmodell. Modellen innebär bland annat att insatserna koncentreras till de huvudmän och skolor där behoven är störst. Det nya arbetssättet bedöms inte påverka myndighetens kostnader för tillsynen 2016-2018.

Skolinspektionen har en samlad planering för hela tillsynen där vissa kostnader är gemensamma, såsom urval och bedömning av vilken form av tillsyn respektive huvudman och skolenhet ska få. Planeringen läggs för flera år i taget, inom en tillsynscykel. I planeringen inför 2015 och framåt har myndigheten utgått från den finansiering som riksdagen tagit ställning till i sitt budgetbeslut hösten 2014 och i myndighetens regleringsbrev, det vill säga en stadigvarande ökning av anslaget med 11,9 miljoner kronor.

Kvalitetsgranskningar

Kvalitetsgranskningar genomförs i syfte att granska kvaliteten i skolan inom ett avgränsat område. Syftet är också att påvisa särskilda utvecklingsområden och förmedla erfarenheter från granskningarna för att bidra till en utveckling inom skolväsendet. För att detta ska komma till stånd behöver granskningarna få ett brett genomslag i Skolsverige. Det kräver att Skolinspektionens kvalitetsgranskningar sammantaget har en viss omfattning.

Riksrevisionens rapport *Statens tillsyn över skolan (RIR 2013:16)* visade att få elever berördes av kvalitetsgranskningar (4 %), men att resultatet av kvalitetsgranskningarna sprids till betydligt fler skolor än de som varit föremål för respektive granskning. Det har därför under flera år varit en inriktning för myndigheten att försöka bryta den nedåtgående trenden i omfattningen av kvalitetsgranskningarna. Under 2014 genomfördes åtta granskningar jämfört med sex 2013. Kostnaden minskade 2014 till 46,7 miljoner kronor jämfört med 58,2 miljoner 2013. Ökningen av antalet har kunnat genomföras genom att fokusera på mindre omfattande granskningar och ökad effektivitet.

Myndighetens fasta och rörliga kostnader

Skolinspektionen har arbetat löpande med effektiviseringar av den egna administrationen. Under 2014 har detta bland annat inkluderat översyn av myndighetens telefoni. Effektiviseringarna har bidragit till att myndigheten de två senaste åren kunnat klara sitt uppdrag till en lägre kostnad än anslaget. Skolinspektionen bedömer att de utökade besparingskraven i pris- och löneomräkningen samt den särskilda besparingen i budgeten för perioden 2016-2018 går att hantera genom fortsatt arbete med effektiviseringar.

2014 gick Skolinspektionen ut med ett anslagssparande på 14 miljoner kronor. Tre miljoner över gränsen för det sparande som normalt får fortsätta disponeras av myndigheten. Utöver större effektiviseringar än beräknat berodde detta på att en omfattande IT-upphandling försenades på grund av ett överklagande. Planerade utvecklingsinsatser kunde därför inte ske. Det är angeläget att den planerade satsningen på verksamhetens IT-stöd kan genomföras i avsedd omfattning trots att en del av kostnaderna infaller under 2015 istället för 2014.

3 Investeringar i anläggningstillgångar

Planerade investeringar är i huvudsak hänförliga till utveckling av myndighetens IT-stöd, samt till löpande återanskaffningar av möbler och annan kontorsutrustning. Under 2015 genomförs en genomlysning av IT-verksamheten. Vald strategi utifrån denna påverkar kommande investeringsbehov. I tabellen nedan anges Skolinspektionens totala investeringsbehov i anläggningstillgångar.

Tabell 1: Uppgifter beträffande lån i Riksgälden

(tkr)	2015 prognos	2016 beräknat	2017 beräknat	2018 beräknat
IB lån i Riksgäldskontoret	5 583	8 200	10 700	12 500
Beräknad nyupplåning	4 417	5 000	5 000	5 000
<i>varav för investering i immateriella anläggningstillgångar</i>	<i>2 200</i>	<i>2 000</i>	<i>2 000</i>	<i>2 000</i>
Beräknad amortering	1 800	2 500	3 200	3 500
UB lån i Riksgäldskontoret	8 200	10 700	12 500	14 000
Beslutad / föreslagen låneram	15 000	15 000	15 000	15 000
Beräknad ränteutgift	0	95	232	265
Ränteantagande för nyupplåning (%)	0,0%	1,0%	2,0%	2,0%
Finansiering av räntor och amorteringar Utgiftsområde 16 Anslag 1:2	1 800	2 595	3 432	3 765

4 Lokalbehov

Enligt 9 kap. 3a § i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheten i budgetunderlaget lämna uppgifter om förväntade större förändringar i sitt behov av lokaler. Skolinspektionen ser inga sådana behov under den period som detta budgetunderlag omfattar.

5 Förslag till finansiering

Tabell 2: Förslag till finansiering 2016-2018

(tkr)	Utfall 2014	Prognos 2015	Beräkn. 2016	Beräkn. 2017	Beräkn. 2018
Anslag 1:2 Statens skolinspektion	368 700	410 565	413 515	419 177	412 708
Avgiftsinkomster som disponeras	1 018	1 000	1 000	1 000	1 000
Övriga inkomster som disponeras	5 296	5 000	5 000	300	300
<i>Varav intäkter av bidrag</i>	<i>5 100</i>	<i>5 000</i>	<i>5 000</i>	<i>200</i>	<i>200</i>
Summa	375 014	416 565	419 515	420 477	414 008